

Kanadská mozaika

5/06
16. februára

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Kanadská reakcia na karikatúry Mohameda

Na situáciu okolo uverejnenia karikatúr Mohameda v niektorých svetových médiách zareagovala federálna vláda aj organizácie kanadských moslimov. Kanadský minister zahraničných vecí Peter MacKay vo svojom vyhlásení uviedol, že uverejnenie karikatúr proroka Mohameda urazilo moslimov aj nemuslimov a dodal, že slobodu prejavu je potrebné uplatňovať zodpovedne. Zároveň odsúdil násilné protesty, obzvlášť útoky na zastupiteľské úrady. Moslimské organizácie vydali spoločné prehlásenie, v ktorom odsúdili zverejnenie karikatúr aj nasledovné násilné protesty v niektorých krajinách. Kanadskí moslimovia zdôraznili, že sloboda prejavu a nezávislosť médií je dôležitá, musí sa ale uplatňovať zodpovedne a s toleranciou. Zverejnenie karikatúr moslimského proroka Mohameda sa v Kanade obišlo bez násilných incidentov. Z kanadských médií ich uverejnil len albertský časopis Western Standard, québecký denník Le Devoir uverejnil len jeden obrázok. 11. februára sa konali v Montreale a Toronte pokojné manifestácie proti uverejneniu karikatúr, ktorých sa zúčastnilo niekoľko stoviek demonštrujúcich. S napätím okolo karikatúr však podľa kanadských médií môže súvisieť napadnutie montrealského imáma v metre a rozbitie okien na dvoch miestnych mešitách. Islamské strediská a organizácie v Montreale teraz organizujú akcie, ktorých účelom je ukázať nemuslimom, aká je otázka spodobňovania proroka Mohameda pre moslimov citlivá. Medzi tieto programy patria dni otvorených dverí v miestnych mešitách, informačné materiály a pripravovaná konferencia o úlohe proroka Mohameda v islame. V Kanade je islam druhým najrozšírenejším náboženstvom po kresťanstve, pri sčítaní ľudu v roku 2001 sa k nemu hlásilo takmer 580 000 obyvateľov (teda 2 % populácie).

www.international.gc.ca

Kabinet Stephena Harpera

6. februára sa stal predseda Konzervatívnej strany Stephen Harper 22. kanadským premiérom. Počas slávnostného obradu v sídle generálnej guvernérky Michaëlle Jean zložil nový predseda vlády a členovia jeho kabinetu prísahu hlave štátu. V novej vláde zasadne 27 ministrov, čo je výrazne menej oproti predchádzajúcim 37 ministrom. Na tlačovej konferencii po slávnostnom obrade predstavil Stephen Harper päť priorít svojej vlády na nadchádzajúce týždne a mesiace: očistiť vládne štruktúry schválením a uplatňovaním Zákona o zodpovednosti federálnych inštitúcií, znížiť dane pracujúcim Kanadčanom (ako prvý krok má prísť zníženie daní z predaja, niečo ako slovenská DPH), zvýšiť ochranu kanadských rodín a obcí posilnením justičného systému, rozšíriť ponuku starostlivosti o deti prostredníctvom priamej podpory rodičov a posilnením siete inštitúcií dennej starostlivosti a nakoniec zabezpečiť takú zdravotnú starostlivosť, akú Kanadčania potrebujú a v čase, keď ju potrebujú (riešením fiskálnej nerovnováhy medzi provinciami a federáciou a stanovením maximálnych časových lehôt na starostlivosť o pacientov v spolupráci s provinciami). Ministrom zahraničných vecí sa v novej vláde stal Peter Gordon MacKay, poslanec z Nového Škótska. Ministrom pre medzinárodný obchod bol menovaný David Emerson, bývalý liberálny poslanec z Britskej Kolumbie. Predseda menšinovej vlády Stephen Harper taktiež oznámil, že prvýkrát sa parlament v novom zložení stretne 3. apríla. Zoznam všetkých členov nového kabinetu nájdete na www.pm.gc.ca.

Druhá správa Gomeryho komisie

Sudca John H. Gomery uverejnil druhú správu týkajúcu sa reklamných aktivít v provincii Québec. Správa vyšla pod hlavičkou „Obnovenie zodpovednosti“ a v devätnástich bodoch doporučuje kanadskej vláde, ako v budúcnosti zamedziť zneužitiu federálnych programov a projektov. Sudca Gomery je presvedčený, že je nutné predovšetkým nájsť rovnováhu vo vzťahu medzi parlamentom a vládou, a tým obnoviť zodpovednosť vlády. Komisia navrhuje, aby sa o zvláštny rezervný fond starala centrálna agentúra, napríklad Finančná a správna rada či Ministerstvo financií. Ďalej by podľa komisie činnosť námestníkov ministrov, ktorí nie sú volení, ale iba menovaní, mala byť kontrolovaná Parlamentom a námestníci by mali

byť do funkcie menovaní na dobu určitú, minimálne na tri roky. Ďalšie doporučenie sa týka parlamentného Výboru pre verejné účty. Podľa komisie by vláda mala zvýšiť rozpočet, ktorý má výbor k dispozícii, aby mohol účinnejšie kontrolovať vládne výdavky. V poslednom bode komisie sa hovorí, že by vláda mala Parlamentu do dvoch rokov od vydania tohto dokumentu predložiť správu o tom, ako jednotlivé doporučenia zaviedla v praxi. V prvej správe nazvanej „Kto nesie zodpovednosť?“ publikovanej v novembri 2005 (viď Mozaika č. 24/2005) informovala komisia vedená sudcom Gomerym, že zistila niekoľko pochybení a obchádzanie federálnych zákonov a smerníc. Obvinenie nakoniec viedlo k hlasovaniu o dôvere vláde liberálov a k predčasným voľbám. Nový premiér Stephen Harper už pred svojím uvedením do funkcie sľúbil, že prvým významným legislatívnym krokom jeho vlády bude prijatie Zákona o zodpovednosti federálnych inštitúcií. Uviedol, že doporučenia zo správy Gomeryho komisie sú v súlade s návrhmi tohto zákona a v niektorých prípadoch sa úplne zhodujú.

www.gomery.ca

Dažďový prales v Britskej Kolumbii chráneným územím

Britská Kolumbia oznámila, že plánuje chrániť veľké územie dažďového pralesa, ktorý je známy ako Amazónia severu. Na netradičnom stretnutí sa tak dohodli zástupcovia provinciálnej vlády, pôvodných obyvateľov, drevárskych spoločností a ekologických skupín. Dažďový prales s rozlohou 64 000 km² sa rozprestiera na území približne o 15 000 km² väčšom ako je rozloha Slovenskej republiky. Na území žije početná populácia medveďov, vlkov, kamzíkov a ojedinelý druh jastrabov. Prales je aj posvätným miestom pôvodných obyvateľov, kde sa nachádzajú prastaré pohrebiská a územia s liečivými bylinkami. Podľa dohody bude jedna tretina lesa chránená úplne, na dvoch tretinách bude ťažba dreva povolená len s prísnyimi pravidlami a obmedzeniami.

www.gov.bc.ca

Kanadská meteorologická stanica na Marse

Kanadská firma MDA Space Missions vybuduje s príspevkom od Kanadskej vesmírnej agentúry vo výške šesť miliónov kanadských dolárov meteorologickú stanicu nazvanú MET, ktorá sa zúčastní misie Phoenix agentúry NASA v roku 2007. MET bude vôbec prvou meteorologickou stanicou, ktorá bude riadená z povrchu inej planéty. MET bude mať za úlohu merať tlak a teplotu a vyhodnocovať klimatické vzorce v severnej časti Marsu. Novátorským spôsobom využitý lidar bude tiež analyzovať mračná, hmlu a oblaky prachu v spodnej vrstve atmosféry. „Každý rok na jar sublimuje ohromné množstvo ľadu z polárnej oblasti a vytvára sezónnu oblačnosť,“ hovorí riaditeľ programu Peter Taylor z York University. „Otázkou zostáva, kam sa táto voda z ľadu dostane a aká stabilná je vrstva ľadu. Lidar misie Phoenix nám vďaka pozorovaniu oblačnosti a prachových búrok umožní nazrieť na tieto zaujímavé aspekty klímy planéty Mars.“ Okrem štúdia klímy červenej planéty v severných zemepisných šírkach sa misia Phoenix zameria aj na geologickú históriu vody a na potenciál pôdy podporovať život.

www.space.gc.ca

KVÍZ O KANADE

Ktorá hora v Kanade je najvyššia a koľko meria? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: Prvou ženou v kanadskom parlamente bola Agnes MacPhail, ktorá bola zvolená v roku 1921.